

عنوان مقاله:

اعتبار سنجی روایات فتنه بودن زنان

محل انتشار:

فصلنامه علوم حدیث، دوره 19، شماره 71 (سال: 1393)

تعداد صفحات اصل مقاله: 29

نویسندگان:

علی راد - استادیار دانشگاه تهران - پردیس فارابی

زینب مجلسی راد - دانشجوی دکتری دانشگاه تهران - پردیس فارابی

خلاصه مقاله:

حداقل نه گزاره در مساله فتنه بودن زنان در جوامع حدیثی شیعه و سنی گزارش شده است. این احادیث، به دو گونه کلی، انتساب صریح فتنه به زنان و همنشینی با دیگر فتنه ها قابل تقسیم هستند. تلقی به قبول این متون به عنوان روایت و گزارش آنها در جوامع حدیثی مشهور فریقین، نشانگر یک باور تاریخی به محتوای این روایات در فرهنگ و اندیشه اسلامی است که تأثیرات جدی در نوع نگرش به شخصیت و کارآمدی زن از نگاه اسلامی داشته و در دوره معاصر نزد مستشرقان و فیمنیسم، شبهاتی چون شوم بودن و تحقیر زن را دامن زده است. هر چند از منظر امامیه انتساب قطعی همه این روایات به معصوم، با توجه به نتایج ارزیابی سندی و مبانی کلامی در حجت سنت، با موانعی روبروست، اما فی الجمله صدور برخی از آنها، قوت دارد. برابر تاریخ‌گذاری اسنادی، زمان‌شناسی صدور اکثر این روایات به قرن اول هجری و به طور خاص دوره بعثت رسول خدا (ص) بر می‌گردد. شاخص گفتمان این دوره، گذار از فرهنگ جاهلی به فرهنگ اسلامی بوده و شارع اسلامی با رویکردی اصلاحی و احیایی به ترمیم و تصحیح شخصیت زن و تعدیل مناسبات مردان با زنان پرداخته است. این پژوهش با روش تحلیلی - انتقادی روایات فتنه بودن زنان را از منظر فراوانی، تاریخ‌گذاری، گفتمان‌شناسی صدور، اعتبار سنجی مصادر و اسناد، نقد دلالتی، تعارض با دیگر روایات به بوته سنجش سپرده است. دستاورد این پژوهش آن است که فتنه دانستن زنان در روایات مساوی با تحقیر یا شوم بودن شخصیت زن نیست و احادیث صرفاً به حساسیت تعامل با زنان و ضریب تأثیرپذیری مردان از آنان اشاره دارند.

کلمات کلیدی:

فتنه زنان، حب النساء، اخلاق جنسی، جنسیت و حدیث، نقد حدیث

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1206479>

